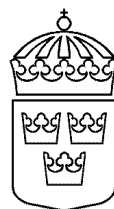

Riksdagens protokoll

1998/99:6

Torsdagen den 15 oktober

Protokoll
1998/99:6

Kl. 14.00 – 15.08

Frågestund

1 § Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Kammarens sammanträde är nu öppnat för riksdagens frågestund. Regeringen företräds i dag av vice statsminister Lena Hjelm-Wallén, finansminister Erik Åsbrink, statsrådet Pierre Schori, statsrådet Maj-Inger Klingvall, statsrådet Leif Pagrotsky, statsrådet Ulrica Messing och statsrådet Marita Ulvskog som ersätter statsrådet Lars Engqvist.

Vice statsminister Lena Hjelm-Wallén besvarar allmänpolitiska frågor. Övriga statsråd besvarar frågor inom sina respektive ämnesområden.

Eftersom detta är den första frågestunden för den här mandatperioden kan det ta något längre tid än vanligt innan teknikerna identifierar var frågeställaren sitter. Jag vill därför uppmana ledamöterna att kontrollera att lampan som visar att mikrofonen är påkopplad verkligen lyser.

Frågan är fri.

Skatten på arbete

Anf. 2 LENNART DALÉUS (c):

Fru talman! EU-kommissionen har utvärderat den svenska arbetsmarknadspolitiken. Man har sagt att Sverige bör sträva efter skattesänkningar på arbete för att, som man säger, skapa bättre förutsättningar för nya arbetstillfällen.

Sverige har varit med om den här synen i det toppmöte som förra hösten diskuterade sysselsättning. Men den svenska regeringen avvisar skatter som, säger man, föga meningsfulla för att öka sysselsättningen.

Jacques Santer i EU-kommissionen säger att det är viktigt att alla länder följer uppgörelsen i sin helhet och inte bara väljer enskilda delar.

Min fråga, fru talman, till finansministern är: Vilka slutsatser drar finansministern av EU-kommissionens kritik på den här punkten?

Anf. 3 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Det är riktigt att EU-kommissionen har kommit med en rapport, och jag gläder mig åt den. Den innehåller på många punkter beröm till Sverige för vår höga sysselsättningsgrad, för våra aktiva insatser mot ungdomsarbetslösheten och för att vi ligger långt framme när det gäller att främja jämställdhet och att få in människor med funktionshinder på arbetsmarknaden. Självfallet finns det mycket mer att göra.

Vi har ju varit pådrivande och också sett att man lyfter fram de frågorna mer än tidigare i EU-sammanhang. Det är glädjande.

När det gäller skattepolitiken vill jag hänvisa till att regeringen inom kort kommer att inbjuda partierna i riksdagen till överläggningar. Det finns då möjlighet för både Centerpartiet och andra partier att framföra sina synpunkter. Det må gälla beskattning av arbetsinkomster eller andra delar av skatteområdet. Jag hoppas att vi där så småningom kan nå fram till en bred uppgörelse om den framtida skattepolitiken.

Anf. 4 LENNART DALÉUS (c):

Fru talman! Det är rätt att EU-kommissionen delar ut beröm. Men när det gäller aktiva och framåtsyftande åtgärder är det framför allt Spanien och Frankrike som får beröm. Sverige får beröm för att vi har en god existerande situation, kanske inte så mycket för det som skall ske framåt.

Det intressanta är att synen på arbete och skatten på arbete, dvs. ena halvan i det vi kallar skatteväxling, har varit med i den svenska debatten och förslagsställandet i många år, bl.a. som en följd av den s.k. skatteväxlingskommittén. Jag tycker att regeringen hela tiden håller tillbaka det arbetet.

Min fråga är om det här är ett besked från finansministern till Centerpartiet och kanske också till ett parti som man nu samarbetar med i regeringen, Miljöpartiet. Blir det en rejäl skatteväxling eller inte, som en följd av förslag från regeringen?

Anf. 5 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Skatteväxling är ju en metod som vi redan har använt i Sverige, mer än i något annat land. Men jag vill nämna att om vi skall sänka skatten på arbete med en trettondel krävs, för att finansiera det, en fördubbling av energibeskattningen. Det visar att det är oerhörda skillnader i skattebasernas storlek.

Det är klart att möjligheterna är begränsade om man skall vara hänvisad enbart till detta.

I de överläggningar som jag räknar med skall komma i gång ganska snart kommer det självklart att ingå en diskussion om skatten på arbetsinkomster. Om vi kan göra något där är det bra. Men det måste naturligtvis ställas samma krav här som i andra sammanhang: Vi kan inte låna till skattesänkningar. Vi kan inte medverka till skatteförändringar som ökar klyftorna i samhället. Det måste vara ansvarsfullt finansierat och bidra till att utjämna skillnader i levnadsstandard. Det ser jag som mycket viktigt.

Vi ligger redan högt när det gäller sysselsättningsgrad, jämfört med de flesta andra länder. Likväl har vi mycket högre ambitioner än så. Vi kommer att på bred front föra en aktiv politik för att successivt öka sysselsättningen.

Anf. 6 LENNART DALÉUS (c):

Fru talman! Nu sade finansministern att här kommer att ingå en sänkning när det gäller skatten på inkomster. Det är det som förvirrar mig litet när finansministern redovisar detta. Är det vad finansministern menar med att sänka skatten på arbete? Är det primärt att sänka skatten på inkomster?

Det är en angelägen skattesänkning, men är det inte skatten på arbete i form av arbetsgivaravgifter som bör vara nyckeln i skatteväxlingen?

Prot. 1998/99:6
15 oktober

Anf. 7 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Jag vill inte föregripa vad de kommande överläggningarna kan komma att innebära. Skatt på arbete har vi ju huvudsakligen i form av arbetsgivaravgifter och inkomstbeskattning.

Vad diskussionerna kan leda fram till tycker jag att framtiden får utvisa. Jag vill inte gå in i de överläggningarna med låsningar och bindningar som försvårar möjligheten att föra en öppen diskussion som förhoppningsvis skall leda till en bred uppgörelse.

Frågestund

Försvarsindustrin

Anf. 8 DAN ERICSSON (kd):

Fru talman! Regeringen vilar ju nu på ett parlamentariskt underlag bestående av, förutom regeringspartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det innebär att det finns frågetecken om regeringens politik på en rad områden.

Ett område som Leif Pagrotsky har ansvaret för är förutsättningarna för svensk försvarsindustri. Det gäller inte minst de arbetstillfällen som hotas på många företag. Eftersom Vänsterpartiet och Miljöpartiet i praktiken vill lägga ned svensk försvarsindustri genom att först sätta stopp för svensk vapenexport, undrar jag om regeringen skall ompröva sin politik på det här området eller om regeringens parlamentariska underlag inte kommer att ha något inflytande över dessa sysselsättningsfrågor som faktiskt är beroende av vilka villkor svensk försvarsindustri har att leva under.

Anf. 9 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Jag vill gärna understryka att ansvarig i regeringen för arbetet med olika industribranscher, inklusive försvarsindustrin, är näringsminister Björn Rosengren.

På mitt område ligger frågan om exportkontrollen av krigsmateriel. Där har vi traditionen att söka ett så brett samförstånd som möjligt. De flesta beslut som fattas tas i mycket bred samsyn. Några hänsyn till branschens sysselsättningsförhållanden brukar i sådana sammanhang knappast vägas in.

Jag tror att det är realistiskt för oss alla att räkna med att den branschen, som har krympt, kommer att fortsätta att krympa.

Anf. 10 DAN ERICSSON (kd):

Fru talman! Jag noterade också i regeringsförklaringen att sysselsättningsområdet var ett av de områden som ni skall samarbeta om. Sysselsättningen påverkas ju beroende på vilka villkor som gäller för industrin.

Just för försvarsindustrin handlar det faktiskt om förutsättningarna för vapenexport. Vi vet att regeringsunderlaget här i kammaren förordar en annan politik, nämligen att svensk vapenexport skall upphöra. Detta är något som direkt påverkar sysselsättningen i svenska företag. Det finns en klar koppling. Därför är min fråga: Ligger regeringens politik fast på

det här området, eller är det det nya regeringsunderlaget som får bestämma?

Anf. 11 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Mitt svar på Dan Ericssons fråga är: En generösare tillämpning av exportreglerna kommer inte att användas som ett instrument för att öka sysselsättningen i försvarsindustrin. I vad som i övrigt behöver göras för att påverka forskning och utveckling inom denna sektor och vad det nu kan vara fråga om på olika områden vill jag hänvisa till näringsminister Björn Rosengren, som kommer att vara här någon av de kommande torsdagarna. Dan Ericsson är då säkert fullt välkommen att pressa honom på den punkten.

I vad som kommer an på mig är beskedet att en generösare tillämpning av de exportregler som riksdagen har fastställt inte kommer att bli ett sätt att öka sysselsättningen i de här branscherna.

Det nya pensionssystemet

Anf. 12 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Efter det att riksdagen fattat beslut om det nya pensionssystemet har det kommit fram att 50-talisterna – jag skall nu inte uttrycka mig i termer av vinnare och förlorare, även om det ligger nära till hands – har kommit i kläm i det nya systemet. Utan att gå in på det tekniskt komplicerade systemet kan jag bara konstatera att 50-talisterna i pension kommer att få ungefär 40 % av slutlönen medan 40-talisterna kommer att få ungefär 60 %.

Min fråga till statsrådet Maj-Inger Klingvall är om hon är beredd att göra något åt 50-talisternas nu uppdagade situation.

Anf. 13 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s):

Fru talman! Det som vi har kunnat ta del av är en del exempel som bl.a. en ekonom på en av våra stora banker har stått till tjänst med. De bygger på vissa förutsättningar som jag inte tycker ger någon rättvisande bild av utfallet för olika generationer i det reformerade pensionssystemet. Bl.a. bygger de på en jämförelse av vad som händer vid låg tillväxt mellan ATP och det reformerade systemet. Att vi reformerar pensionerna beror faktiskt på att vi måste ha ett system som klarar låg tillväxt.

Exemplen bygger också på en beräkning av avkastningen av premiepensionsdelen. Om man är född på 70-talet och kan spara sin premiepension fullt ut innan man blir pensionär och dessutom räknar på en väldigt hög avkastning, säger det sig självt att det ger en skillnad.

Jag har också sett att man i exemplen räknar på inkomster som ligger ovanför taket. Det är klart att man också då får en sådan effekt som Marietta de Pourbaix-Lundin visar på. Det spelar då ingen roll om vi har ATP eller om vi har det reformerade systemet – vid inkomst över taket ger det samma effekt.

Anf. 14 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Jag kan bara konstatera att svaret är att statsrådet Maj-Inger Klingvall inte är beredd att göra någonting. Jag tycker att det är

beklagligt att man inte kan tänka sig att ta något initiativ till att diskutera det här. Om det nya systemet skall behålla sin legitimitet kan det inte få komma fram sådana här saker i efterhand. Våldigt många av 50-talisterna har redan jobbat större delen av sitt liv och har svårt att göra något åt sin situation, där de i det nya systemet skall tillgodoräknas så litet. Jag skall inte heller här gå in på det tekniska.

En tanke som dyker upp är att 40-talisterna alltid förser sig, medan vi som är födda på 50-talet hamnar ganska illa i de flesta system.

Anf. 15 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s):

Fru talman! Jag kan bara konstatera att Marietta de Pourbaix-Lundin inte förstod vad jag sade. Jag skall försöka en gång till.

De exempel som har figurerat i tidningsartiklarna bygger alltså på vissa bestämda förutsättningar som inte ger en rättvisande bild av hur systemet slår mellan generationer. Det går inte att ta fasta på någonting i de här exemplen. Man har där bestämt sig för vissa faktorer som ger det här utfallet.

Man har bl.a. sett efter vad som händer med dem som har en inkomst över taket. Den som har en inkomst över taket får ju en lägre procentandel av sin slutlön i pension, men så är det också i ATP-systemet. Det har alltså inte med saken att göra.

Jag vet inte riktigt hur de här jämförelserna med 40-talisterna har gjorts. Det som jag har sett i artiklarna handlar framför allt om dem som är födda senare och som alltså får en full utdelning på sin premiepensionsdel, dessutom räknat på en väldigt hög avkastning, något som vi i dag vet oerhört litet om.

Detta bygger alltså på en avkastning som ligger högre än lönetillväxten 40–50 år framåt i tiden. Hur relevant det är att använda detta som utgångspunkt för en jämförelse mellan 50-talister och 70-talister tycker jag att det är oerhört vanskligt att uttala sig om.

MAI-avtalet

Anf. 16 JONAS RINGQVIST (v):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Leif Pagrotsky om MAI-avtalet, det internationella avtalet om liberalisering av investeringar.

I går sade Frankrikes premiärminister att Frankrike drar sig ut ur förhandlingarna om MAI-avtalet. Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Leif Pagrotsky hur han bedömer att detta kommer att påverka de fortsatta förhandlingarna inom OECD.

Anf. 17 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Den bedömning som jag gör på de ytterst knapphändiga uppgifter vi än så länge har fått från Frankrike är att förhandlingarna om investeringsregler vid internationell handel kommer att flyttas till WTO, där de kommer att föras i en krets av alla de länder som berörs eller kan komma att beröras i en framtid. Det är en utveckling som vi välkomnar. Det har jag sagt flera gånger här i kammaren. Det har också tidigare varit en svensk linje att WTO är ett bättre forum för sådana här diskussioner än vad OECD har varit.

I WTO finns det i dag 132 medlemsländer. Ytterligare 30 vill gärna bli medlemmar och har ansökt om medlemskap. Det kommer alltså att bli diskussioner om den här frågan som beaktar alla sorters länders behov, önskemål och intressen. Vi tycker att det är en bra utveckling, men det innebär naturligtvis också att det blir svårare att komma överens. Det är naturligtvis inte lika enkelt om man är 130 eller 160 vid bordet. Det var inte heller dessförinnan särskilt enkelt, men jag tycker att det skall bli bra att föra den här diskussionen i WTO.

Utvecklingen i Kosovo

Anf. 18 MARIANNE JÖNSSON (s):

Fru talman! Jag vill få veta något helt kort om utvecklingen i Kosovo.

Anf. 19 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Den överenskommelse som träffades häromdagen mellan Richard Holbrooke och president Milošević bygger på den resolution som träffades i Förenta nationernas säkerhetsråd under svenskt ordförandeskap, nämligen av Lena Hjelm-Wallén.

Överenskommelsen i Belgrad täcker in alla väsentliga delar från säkerhetsrådets resolution, dvs. att trupptillbakadragandet skall ske samt att man skall ge fritt tillträde till humanitära organisationer och internationella observatörer i området. Dessutom skall man kunna inleda en omfattande humanitär insats.

Sverige är på ett aktivt sätt med i alla dessa delar. Vi har sagt att när OSSE fått i uppdrag att övervaka med 2 000 observatörer kommer vi att generöst medverka med personal. Vi är också en av de största bidragsgivarna till de olika humanitära insatser som görs på fältet, och vi följer naturligtvis frågan från FN:s och från EU:s håll liksom även bilateralt.

Den uppgörelse som nu har träffats måste förankras också i FN, och vi hoppas att den håller, så att Kosovos folk kan få fred och börja bygga upp sitt land igen.

Stimulansbidrag för hemlösa

Anf. 20 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Fru talman! Det handlar om en övergripande människovärdesfråga, som jag vill rikta till vice statsminister Lena Hjelm-Wallén. Det talas i regeringsförklaringen så vackert om riktade insatser till missbrukare, psykiskt sjuka, hemlösa och andra utsatta grupper. Jag har följt upp vad som gäller för hemlösa. Det är fråga om stimulansåtgärder om 10 miljoner kronor per år som kommuner och ideella organisationer kan ansöka om för att pröva olika stödformer osv. Men jag undrar om det räcker med en stimulans som kommunerna kan välja att söka eller inte söka.

Andelen psykiskt funktionshindrade kvinnor som har blivit utan bostad har ökat. Jag efterlyser den enskildes rättigheter i detta. Finns det någon kontrollfunktion?

I min hemkommun t.ex., en medelstor kommun som ligger relativt bra till, skulle det räcka till kanske två bostäder, dvs. till 10 % av det behov som finns.

Anf. 21 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Situationen för utsatta människor i kommunerna är av naturliga skäl en kommunal fråga. Kommunerna får ju en allmänt förbättrad ekonomisk situation för att kunna hantera det här framför allt genom tillskottet av ytterligare resurser från staten, de s.k. Perssonpengarna. Det är naturligtvis det allra viktigaste.

Sedan har just frågan om de hemlösas situation uppmärksamats. Vi gjorde det i det socialdemokratiska valmanifestet. Då är det också naturligt att det följs upp på något sätt när vi skrider till budgetarbete. Det här extra stimulansbidraget visar att också staten vill göra något extra och hjälpa till. Det är en skamfläck i Sverige att vi har hemlösa som vi inte tar hand om på ett riktigt sätt.

Anf. 22 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Fru talman! Det är gott och väl med stimulansmedel. Jag är väldigt glad för de här stimulansmedlen, men jag är ändå orolig. Jag har förstått att kommunernas förvaltningar redovisar en siffra, men om man frågar polisens arrestvakter får man en helt annan siffra. Jag tror att det här problemet är mycket större än vi anar.

Jag efterlyser någon form av uppföljning från regeringen så att kommunerna tar detta på allvar. Man kan välja att söka eller man kan avstå från att söka bidrag från dessa 10 miljoner. De räcker som sagt till väldigt litet om man slår ut det över hela landet på ett år.

Anf. 23 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Man får inte stirra sig blind på dessa 10 miljoner per år, 30 miljoner på tre år. De är inte det viktiga här. Det viktiga är ju den totala ekonomin i kommunerna så att de ekonomiskt skall kunna göra någonting.

Jag tror att det är ännu mer viktigt i det här sammanhanget att vi faktiskt fokuserar på den här frågan och uppmärksammar detta som ett gemensamt problem för hela det svenska samhället. Jag tror att det kommer att vara det allra viktigaste för att vi skall kunna ta itu med de här människornas problem. Vi måste känna det som ett gemensamt ansvar. När det har tagits upp till debatt blir det också på det sättet.

Det kommer självfallet att bli en uppföljning av dessa extra medel, men den allmänna debatten är nog det allra viktigaste.

Skatteutjämnningssystemet

Anf. 24 FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Egentligen saknar jag Lars Engqvist. Det lär jag inte säga många gånger den här mandatperioden. Därför får jag rikta frågan till Erik Åsbrink.

Det har pratats mycket tillväxt. Vi har fått ett nytt superdepartement som skall ordna detta. Jag tycker att det är märkligt att man samtidigt har ett system där 1,2 miljoner stockholmare bor i kommuner som drabbas av en Robin Hood-skatt med inbyggda Pomperipossaeffekter. Det gör att kommunmedborgare, och därmed också elever, gamla och de som har dagisplats, förlorar på att fler får arbete. Det omvända gäller också: När

fler blir arbetslösa i dessa Stockholmskommuner tjänar kommunen pengar på det.

I grunden menar jag att man inte kan bygga en tillväxtpolitik när storstadsregionen Stockholm lever under dessa förhållanden. Därför vill jag höra när finansministern tänker ta bort denna tillväxtfientliga Pomperipossaskatt.

Anf. 25 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Jag antar att det är skatteutjämningsystemet Fredrik Reinfeldt syftar på. Det systemet spelar en utomordentligt viktig roll för att hela landet skall leva och för att vi skall kunna skapa rimligt likartade ekonomiska förutsättningar för människor oavsett var i landet de bor, i storstad, på mindre orter, i glesbygd, i norr eller söder.

Om vi skulle ta bort denna skatteutjämnings skulle stora delar av landet drabbas av mycket svåra ekonomiska problem och mycket stora sysselsättningsproblem. Jag tror inte ett ögonblick att det skulle främja tillväxten i Sverige. Det skulle öka klyftorna och obalanserna i vårt land.

Nu ses skatteutjämningsystemet över. Vi kommer att få en rapport inom kort. Regeringen skall studera den med stort intresse. Sedan får vi se om det finns skäl att göra några förändringar i det systemet.

Anf. 26 FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Det är viktigt att skilja på två saker här, finansminister Erik Åsbrink. Vi är fullständigt ense om att hela landet skall leva och att det skall finnas en kostnadsutjämnings. Vi vet att vissa regioner annars skulle hamna i stora svårigheter.

Men det är inget försvar för de Pomperipossaeffekter som finns i det system som nu gäller. Det leder till att en kommun, när den försöker föra den tillväxtskapande politik som regeringen säger sig vilja ha och får fram fler arbeten, faktiskt förlorar resurser. Det är det tillväxtfientliga Pomperipossainslaget som jag och Moderaterna är ute efter, inte att avveckla hela idén med att vi skall ha utjämnings i delar av landet.

Detta är särskilt viktigt nu eftersom regeringen nu också har skaffat sig en målsättning om att 80 % av befolkningen i arbetsför ålder skall ha ett arbete. Detta rimmar illa med att storstadsregionen Stockholm faktiskt har en politik som leder till att vi blir fattigare ju fler som får arbete.

Anf. 27 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Det är glädjande om Fredrik Reinfeldt och Moderaterna ställer upp bakom det mål för ökad sysselsättning som regeringen i samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet har formulerat. Det är bra om vi kan få en enighet om det och om den politik som krävs för att uppnå detta.

Men jag ser inte att problemet i första hand är att Stockholmsregionen skulle växa för långsamt. Det är faktiskt så att även med det skatteutjämningsystem som vi har sker den största expansionen i storstäderna och universitetsorterna. Det är betydligt sämre i övriga delar av landet. Jag kan inte se att den främsta uppgiften nu är att öka den typen av klyftor som vi tyvärr redan ser i dag.

Det är viktigt att vi gör en översyn av skatteutjämningsystemet. Jag vill inte utesluta att det kan finnas vissa inslag som är olämpliga. I så fall

får vi se över dem och kanske ändra på dem. Men jag anar ändå i själva framtoningen här att det skall ske en omfördelning som missgynnar stora delar av landet och ytterligare ökar de regionala klyftorna. Det är inte tillväxtfrämjande, och det är inte en politik som vi socialdemokrater kommer att ställa upp på. Det är bra med en expansion i Stockholm, men vi måste också tänka på övriga delar av landet.

Prot. 1998/99:6

15 oktober

Frågestund

Rätten att sända sportevenemang

Anf. 28 BIRGITTA SELLÉN (c):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Messing. Enligt regeringens proposition 1997/98:184 skall kabel- eller betal-TV-företag som har köpt sändningsrätten till t.ex. fotbolls- eller hockey-VM inte kunna utestänga den breda TV-publiken. Regeringens tolkning är att minst 95 % av TV-tittarna skall kunna se programmen.

Då måste det upprättas en nationell lista över vilka arrangemang som är viktiga. Men regeringen tänker inte lämna någon sådan lista eftersom sändningsrätterna är upplåtna för flera år framöver.

Fru talman! Min fråga till statsrådet är: Är det statsrådets mening att det inte skall upprättas någon lista?

Anf. 29 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Fru talman! Eftersom det bl.a. handlar om radio- och TV-lagen skall jag be att få svara på frågan.

Hur såg det ut i TV i går kväll, om vi talar om TV 4 och *public service*-televisionen? Då fick man se de kramar som Henke Larsson fick, men man fick inte se det som var konsten i det hela, nämligen målet.

Så vill vi inte ha det. Regeringen har föreslagit en ändring av radio- och TV-lagen som ger oss rätt att, i enlighet med EU:s direktiv, upprätta en särskild lista över sådana sportevenemang som i första hand bör kunna visas i fri television. Vi har överlämnat den här propositionen till riksdagen. Vi hoppas att riksdagen snart skall ta ställning till den och göra det på det sätt som vi föreslår.

Så snart det beslutet är fattat kommer regeringen att upprätta en sådan lista över sportevenemang. Vi kommer samtidigt att ta initiativ i EU-sammanhang, förhoppningsvis redan på nästa kulturministermöte i Bryssel i november, där vi samtidigt verkar för en skärpning av EU-direktivet på den här punkten för att verkligen fylla den här möjligheten med litet muskler. Det behövs mer om vi skall kunna hävda den fria televisionen på det här området.

Anf. 30 BIRGITTA SELLÉN (c):

Fru talman! Jag kan avstå från följdfrågan eftersom jag fick ett så uttömmande svar av statsrådet.

Öresundsregionen

Anf. 31 MARIE GRANLUND (s):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Pagrotsky.

I regeringsförklaringen nämns Öresundsregionen som en dynamisk och stark utvecklingsregion. Och det är ju riktigt. Det finns en enorm potential på båda sidor om sundet, och det händer mycket som är positivt, bl.a. den nyligen inrättade sysselsättningspakten.

Men självfallet finns det också hinder för en naturlig integrering och harmonisering i området. Några exempel är Danmarks aviserade förändringar när det gäller avdragsrätt för broavgifter, något som kommer att hindra arbetskraftspendling, och olika regler vad gäller avdragsmöjligheter för a-kassa. Listan kan göras lång.

Jag anser att det är väldigt viktigt att hela regeringen jobbar inom respektive sakområde för att undanröja de här hindren. Jag skulle vilja fråga statsrådet vad som är på gång och hur man i regeringen jobbar med Öresundsregionen. Bron är ju snart klar.

Anf. 32 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Jag delar åsikten att hela regeringen bör engageras i detta. Regeringen, inte bara regionen, bör engagera sig i det jätteprojekt som en integration av Öresundsregionen innebär. Det pågår ett omfattande sådant arbete, som samordnas av mig som nordisk samarbetsminister. Flera av de frågor som Marie Granlund tar upp är föremål för analys och genomgångar, så att vi skall kunna lösa problemen och ändra på dem i tid till dess att bron öppnas.

En fråga tycker jag är av strategisk betydelse för att bron verkligen skall kunna utnyttjas och för att integration, tillväxt och förbättrade levnadsmöjligheter för människor skall bli verklighet. Det är att det blir billigt att åka över bron. Avtalet som har skrivits mellan Sverige och Danmark ser i dag ut att tolkas så att det skall kosta 450 kr att åka fram och tillbaka med bil. Det tycker jag är alldeles för mycket, och jag hoppas att vi skall kunna ändra på det. Jag hoppas också att det finns opinionsmässigt stöd för detta på båda sidor om Öresund. Jag tror att det är nödvändigt om bron verkligen skall komma till sin fulla rätt.

Anf. 33 MARIE GRANLUND (s):

Fru talman! Tack för svaret. Jag vill bara understryka att jag tycker att det är oerhört viktigt att man jobbar med de här frågorna, så att hela Sverige kan få del av det som händer i Öresundsregionen.

Den privata tjänstesektorn

Anf. 34 GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Fru talman! Jag har en fråga till finansministern.

Regeringen har annonserat att man avser att bjuda in alla riksdagens partier till överläggningar om skattepolitiken. En viktig fråga på det området är naturligtvis skatten på arbete, arbetsgivaravgiften.

Vi vet att generella sänkningar av arbetsgivaravgiften är oerhört kostnadskrävande om man skall nå effekter som rör sysselsättningen. Därför kan man tänka sig att snäva in det här, och i stället rikta skattesänkningar till arbetskraftskrävande sektorer som i dag inte existerar på den vita marknaden i någon större utsträckning. Jag tänker naturligtvis på den privata tjänstesektorn.

Anf. 35 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Den privata tjänstesektorn är den sektor som växer snabbast i Sverige. Det är den sektor där sysselsättningen ökar kraftigast. Det skall vi ha klart för oss innan vi börjar diskutera förändringar i skattesystemet som särskilt gynnar delar av den sektorn på bekostnad av andra delar av arbetsmarknaden.

Min grundinställning är ganska skeptisk. Det bygger bl.a. på erfarenheter från andra länder. Danmark har prövat det här, och de danska erfarenheterna är att effekterna på sysselsättningen blir mycket små till stora kostnader. Risken är att den sysselsättning som ökar inom de gynnade sektorerna bara är omflyttningar från de missgynnade sektorerna. Min grunduppfattning är alltså – liksom när den stora skattereformen genomfördes – att vi skall ha en lika och neutral beskattning. Sedan får olika branscher och företag hävda sig på egna meriter.

Jag vill också säga att vi inte går in i förhandlingarna med några insnävningar och låsningar, utan vi har en öppen attityd. Så visst kan vi diskutera de här sakerna. Men jag menar att det finns starka skäl för att ha den här grundsynen – lika, neutral beskattning. Inga branscher, inga näringar, skall diskrimineras jämfört med andra.

Anf. 36 GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Fru talman! Jag får naturligtvis ta åt mig det som Erik Åsbrink säger, att han inte går in med några låsta föreställningar i den här frågan.

Jag tror att det här är en nyckelfråga för att vi skall kunna öka sysselsättningen i landet. Genom riktade avgiftssänkningar som staten kan genomföra kommer vi att kunna öka sysselsättningen radikalt på det här området. Det är ingen tillfällighet att man i Danmark har behållit systemet. Vore det värdelöst hade man naturligtvis avskaffat det.

Vi har diskuterat den här frågan under många år nu, och regeringen har hållit en öppen attityd. Jag skulle för min del önska att den öppna attityden också övergick till handling. Jag tror att det är nödvändigt för att öka sysselsättningen och för att minska sysselsättningen i den svarta sektorn.

Anf. 37 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Har man infört ett system, som i Danmark, är det inte alltid så lätt att avveckla det. Men de utvärderingar som har gjorts är mycket tydliga: små effekter till stora kostnader och eventuellt bara omfördelningar mellan olika branscher.

Jag tror inte att vi ökar sysselsättningen totalt sett i Sverige genom att införa diskriminerande skatteregler, genom att politiker säger att man skall gynna vissa verksamheter med lägre skatter och missgynna andra verksamheter. Det säger sig självt att de missgynnade verksamheterna får en sämre sysselsättningsökning. Flyttar vi jobb från en bransch till en annan kan jag inte se att det har något värde för den totala sysselsättningen i samhället.

Anf. 38 GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Fru talman! Jag respekterar naturligtvis finansministerns svar. Men jag tror att på det här området är priskänsligheten väldigt hög. Jag tror också att man skulle kunna genomföra en omflyttning av sysselsättning från den svarta till den vita sektorn. Det är enbart det jag är ute efter.

Jag konstaterar att finansministern ändå möjligen har en något mer öppen attityd till de här frågorna i dag än tidigare, och jag ser fram emot vidare överläggningar.

Skattereformen

Anf. 39 LARS BÄCKSTRÖM (v):

Fru talman! Jag har en fråga till finansministern angående den stora skattereformen. Ett annat statsråd, Björn Rosengren, har uttalat att han gärna vill återgå till den, och det är många som vill det. Även finansministern antyder detta. Vi i Vänsterpartiet vill också återgå till den.

En av principerna var att man skulle ha 30 % margineffekt vid låga inkomster. Nu är det väl litet bekymmer med det. Vi hörde ett annat statsråd, Maj-Inger Klingvall, tala om pensionsavgifter, där det kan bli 7–9 %. Med sådana kraftiga margineffekter får man bara 60 kr över på en ny hundralapp.

Vill finansministern verka för att vi återgår till trettioprocentiga margineffekter för låg- och normalinkomsttagare? Och visst ligger principen fast, finansministern, att varje inkomstgrupp i den stora skattereformen skall betala sin egen skattesänkning? Det var väl därför ni lade in ett extra skikt på 25 % för dem som tjänar 360 000 kr? Visst var det så?

Anf. 40 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Jag noterar med glädje att det snart tycks vara en allmän uppslutning kring den stora skattereformen. Det var det inte i början av 90-talet. Moderaterna, som nu säger sig stå bakom den, var våldsamma motståndare och lade in 105 reservationer och särskilda yttranden. Även Vänsterpartiet var emot den. Men kan vi få en bred uppslutning kring principerna underlättas de kommande diskussionerna.

Givetvis är det svårt att fullt ut återskapa exakt de skatteskalor som rådde då. Egenavgifterna är ett exempel på avsteg. Andra är höjda kommunalskatter, värnskatt 1 och värnskatt 2. Hela nivån har höjts. Det är betydande skatteintäkter vi får in genom detta, och de kan man inte utan vidare bara ta bort.

Jag ser inte heller att egenavgifterna kan tas bort. Det är nämligen en del av finansieringen av pensionsöverenskommelsen. Men om vi kan få en bred uppslutning kring en reform som innebär att vi i högre grad tillämpar de principer som ligger bakom den stora skattereformen vill jag välkomna detta, om det är ansvarsfullt finansierat.

Anf. 41 LARS BÄCKSTRÖM (v):

Fru talman! Vi var båda två med om skattereformen. Vi var överens om att vi var överens om principen att höginkomsttagare skulle betala sin egen skattesänkning. Vi sade då att det inte var tillräckligt. Nu har vi

kommit överens om att de får en extra skatt för att vi skall klara av det. Principen ligger fast.

Min fråga är: Kan man då inte kompensera för de höjda egenavgifterna genom att försöka ta ned skatten för dem som har låga inkomster? Då kan vi nå trettioprocentiga marginaleffekter för låginkomsttagare. Visst är det ett mål som finansministern och vi i Vänsterpartiet är ense om?

Anf. 42 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! En grov överslagsbedömning: Om vi fullt ut återinförde de skatteskalor som var resultatet av skattereformen i början av 90-talet skulle kostnaden bli ungefär 65 miljarder kronor, alltså ett oerhört stort belopp. Det skulle vara direkt ansvarslöst av mig att här i kammaren lova ut en skattesänkning på 65 miljarder kronor utan att kunna anvisa hur detta skall finansieras.

Om vi skall diskutera förändringar i skattesystemet måste vi klara ut hur det hela skall finansieras – vi skall inte låna till skattesänkningar. Vidare är det viktigt att vi upprätthåller starka fördelningspolitiska krav, inte en skattereform som ökar klyftorna i samhället. Det är, menar jag, ett oavvisligt krav.

Anf. 43 LARS BÄCKSTRÖM (v):

Fru talman! Jag har all respekt för att det inte går fort, men målet och riktningen är vi överens om, eller hur?

Anf. 44 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Vi får väl se vad vi blir överens om. Jag vill vara försiktig med att nu boka in överenskommer eller mål. Till Lars Bäckström vill jag säga att jag har en öppen attityd. Jag går in i de här överläggningarna för att lyssna på andra partier. Under resans gång får vi se om det här kan få fastare former och om det går att nå fram till en ansvarsfullt finansierad och en fördelningspolitiskt rättvis skattereform som kan få en bred uppslutning i Sveriges riksdag.

Situationen i de svenska fängelserna

Anf. 45 JOHAN PEHRSON (fp):

Fru talman! Jag har en fråga till vice statsminister Lena Hjelm-Wallén angående situationen på våra fängelser. Det är oroande att klimatet där har blivit så pass hårt som det blivit. Under de senaste åren har sju åtta mord begåtts på våra fängelser. I går kom det rapporter om att även antalet självmord har ökat katastrofalt i år. Har regeringen några tankar på vad som kan göras åt det här? Det är ju inte meningen att människor som berövats friheten, ibland kanske för att skydda oss andra, skall bli mördade eller skall begå självmord på våra fängelser.

Anf. 46 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Jag är ingen expert på den här typen av kriminalpolitik. Frågan bör således ställas till justitieministern. Men det är klart att även som allmän tidningsläsare och allmänpolitiker blir man orolig över sådana här rapporter.

Vi har tillsammans kunnat notera att kriminalvårdsmyndigheterna har tagit till sig detta och arbetat med det under en längre tid. Nu ägnas särskilt mycket arbete åt det här. Jag är alldeles övertygad om att detta också gäller för justitieministern. Hon är bättre än jag på att svara på frågan, så mitt råd är att ta upp den vid ett annat tillfälle.

Mänskliga rättigheter i Ryssland

Anf. 47 PER LAGER (mp):

Fru talman! Jag har en fråga till Pierre Schori. Den 20 oktober ställs den ryske f.d. marinofficeren Alexandr Nikitin inför rätta i S:t Petersburg. Han avslöjade bristen på hantering av kärnavfallet i Murmansk. Enligt rysk lagstiftning är man skyldig att rapportera om stora miljöhot, vilket alltså Nikitin gjorde. Nu ryktas det emellertid om att Nikitin skall dömas efter militära lagar och hemliga dekret, vilket kan ge honom livstidsstraff för att ha avslöjat statshemligheter.

Avser regeringen att på något sätt verka för att de ryska myndigheterna skall uppfylla sina förpliktelser enligt olika gemensamma konventioner, t.ex. FN:s men även den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter?

Anf. 48 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Denna fråga har varit uppe tidigare här i kammaren. Regeringen har då redovisat att man är bekymrad över hanteringen och att vi har tagit upp det här i bilaterala samtal.

Över huvud taget berör fallet en vidare fråga av stor betydelse också för vår säkerhet. I området uppe vid Kolahalvön med omnejd ligger inte mindre än 18 % av världens kärnreaktorer, om man räknar in de 200 ryska kärndrivna ubåtar som ligger där. Nikitins fall aktualiserar alltså även en större fråga. I båda ärendena är vi vaksamma.

Anf. 49 PER LAGER (mp):

Fru talman! Kommer regeringen på något sätt att på plats kontinuerligt hålla sig underrättad om hur rättegången går? Det är ju en principiellt väldigt viktig rättegång.

Anf. 50 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Det ligger i sakens natur att vi kommer att följa denna rättegång – ja.

Kommunismen

Anf. 51 HENRIK S JÄRREL (m):

Fru talman! Jag hade i och för sig välkomnat statsministerns närvaro denna dag. Det skulle ha varit både klädsamt och passande om statsministern hade velat infinna sig till den nyvalda riksdagens första frågestund.

I statsministerns frånvaro vill jag rikta en fråga till vice statsministern. I den nyligen avgivna regeringsförklaringen står det bl.a.:

”Demokratin måste erövrats, och erövrats igen. Nazism, fascism och rasism kan inte tolereras. Det ansvaret – att aldrig tåga still – delar vi alla som medborgare.” Jag instämmer fullt och fast i den formuleringen.

Jag undrar dock om vice statsministern möjligen känner till orsaken till att regeringen just i sin regeringsförklaring tågar still om en annan totalitär ideologi med miljontals offer på sitt samvete och altare, nämligen kommunismen.

Anf. 52 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Jag kan försäkra Henrik S Järrel om att det under hösten kommer att bli många tillfällen då statsministern finns med här – det är alltså inget problem.

Vad gäller det som här har frågats om ville vi i regeringsdeklarationen klargöra speciellt vad vi har sysslat med vad gäller levande historia. Det gäller de företeelser som är fasansfulla i historien men som också har börjat uppträda på nytt. Det är just därför att de på nytt uppträder, också i vårt samhälle, som vi särskilt har uppmärksammat dem, t.ex. Förintelsen inom projektet Levande historia.

Vi i det parti som jag företräder har varit de som framför allt har tagit fighten med kommunisterna. Där har vi en historia som vi kan vara mycket stolta över. Vi kommer att fortsätta med att uppmärksamma de förbrytelser mot mänskliga rättigheter som har begåtts i kommunismens namn.

Anf. 53 HENRIK S JÄRREL (m):

Fru talman! Får jag tolka det så att vice statsministern är beredd att satsa på en bred folkupplysningskampanj, ungefärligen motsvarande den om Förintelsen inom projektet Levande historia, men just rörande de miljontals folkmord som har begåtts och som alltså begås i kommunismens namn runt om i världen?

Anf. 54 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Att man, som regeringen gjort, har startat ett mycket lyckat upplysningsprojekt, projektet Levande historia, vad gäller Förintelsen och därmed sammanhängande frågor innebär inte att man inte är klar över att folkmord har begåtts också i andra ideologiers namn. Jag har förklarat varför vi uppmärksammat just det som har begåtts i nazismens namn, nämligen att nynazisterna verkar komma tillbaka. Det är det som i dag är så fasansfullt.

Kommunismen är på utdöende, tack och lov, men nog skall vi uppmärksamma också de brott som har begåtts i kommunismens namn.

Ersättning för utvecklingsstördas arbete

Anf. 55 SIV HOLMA (v):

Fru talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet Maj-Inger Klingvall. Jag har stött på personer som är utvecklingsstörda och som får sjukbidrag. När de fått tillfälle till arbete på hel- eller deltid har de fortsatt erhållit sjukbidragsersättning. Detta har från de här människornas sida upplevts som att de inte fått lön på samma sätt som alla andra. Om

de kunde få ersättning i form av lön i stället för sjukbidrag skulle det vara en väldigt bra förändring som betydde väldigt mycket för den här gruppens människovärde.

Kan statsrådet Maj-Inger Klingvall arbeta för att det blir en förändring vad gäller det som jag här har talat om?

Anf. 56 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s):

Fru talman! Frågan om att kunna förvärvsarbeta eller skaffa sig utbildning och hitta goda aktiviteter, i kombination med att man har förtidspension – i det här fallet i form av sjukbidrag – är något som verkligen har uppmärksammats från regeringens sida. Att vi skall söka lösningar som ger den enskilde mycket större möjligheter att hitta sådana här kombinationer är något som riksdagen före sommaren tog ställning till här i kammaren i samband med att riksdagen beslutade om regeringens proposition när det gäller riktlinjer för den reformerade förtidspensionen. Det här med förtidspensionen rör alltså frågor som verkligen är under beredning i Regeringskansliet.

Den konkreta fråga som Siv Holma ställer om den här gruppen har jag ännu inte haft anledning att titta särskilt på. Men jag är väldigt glad att Siv Holma uppmärksammar frågan.

Bidrag till samlingslokaler

Anf. 57 SVEN BERGSTRÖM (c):

Fru talman! För att inte statsrådet Messing skall ha gått hit förgäves i dag vill jag rikta en fråga till henne.

Under de 50 minuter som vi nu har haft frågestund har statsråd använt positiva ord av typen: Kommunerna får mer pengar, hela landet skall leva osv. Men i den statsbudget som vi fick för några dagar sedan finns det också inslag som slår mot kommunerna, som slår mot folkrörelserna och som slår just mot detta att hela Sverige skall leva. Jag tänker då på förslaget att helt ta bort stödet till byggande och upprustning av allmänna samlingslokaler: till bygdegårdar, till Folkets hus, till Våra Gårdar osv.

Jag kan inte förstå att regeringen dristar sig till att lägga fram ett sådant förslag i en tid då vi talar om vikten av att stödja demokratin – vi har sett ett lågt valdeltagande osv. – och om vikten av att stödja folkrörelserna. Det är ju ett ganska hårt slag mot folkrörelserna och samlingslokalerna om man tar bort det här helt och hållet. Jag vet själv av erfarenhet från Gävleborg att det här har varit väldigt positivt.

Jag vill fråga statsrådet Messing vad det är för underlag som ligger till grund för det här förslaget.

Anf. 58 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Tack för frågan, Sven Bergström! Det finns en besparing i regeringens budget när det gäller handikappanpassning av samlingslokaler. Det gäller när man skall göra om gamla lokaler till modernare lokaler för breda verksamheter. Jag tror inte att det i dag finns någon brist på samlingslokaler i vårt land. Det finns väldigt många: Folkets hus, Våra Gårdar och många fler. Tyvärr är det nog i flera av dessa lokaler

brist på verksamhet. Vi kanske skulle kunna hjälpas åt på bred front att också få ett mer aktivt föreningsliv. Jag skulle välkomna det.

Oftast när man bygger nya lokaler i dag handikappanpassar man dem redan från början så att de är tillgängliga och öppna för alla människor och alla typer av verksamheter. Det är bra att man gör det. Det ligger också ett ansvar på kommunerna att se till att det skall bli så i fortsättningen. Vi har gjort en besparing vad gäller de lokala samlingslokalerna. Vi har behållit anslaget centralt för att man skall kunna fortsätta att ha en aktiv rörelse som bred opinionsbildare och fortsätta att sprida sin verksamhet – inte minst i samarbete med kommunerna – för att se till att bredden behålls.

Anf. 59 SVEN BERGSTRÖM (c):

Fru talman! Jag undrar om statsrådet Messing verkligen tycker att det är rimligt att klippa de 40 miljonerna i ett slag ned till 4 miljoner för att man skall kunna behålla en central administration men helt ta bort stödet för att rusta upp och bygga samlingslokaler. Det finns ett väldokumenterat behov att faktiskt fortsätta det här om man menar allvar med att hela Sverige skall leva.

Jag tror att det är en betydande risk, och det skriver man också i statsbudgeten, att kommunerna nu skall ta det här ansvaret. Det är med andra ord en kostnadsövervältring på kommunerna. Det tycker jag inte alls är rimligt i en tid då vi talar om att staten skall ta ansvar för alla kostnader som läggs över på kommunerna.

Så jag hoppas verkligen att hela riksdagen kan ta det här under omprövning och se till att regeringen får bakläxa på åtminstone just *denna* lilla punkt.

Anf. 60 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! I den mån det finns fortsatta behov av att bygga nya samlingslokaler tycker jag att man skall kunna göra det. Det är jag övertygad om att man också kan. Men vi skall inte bygga samlingslokaler för byggandets skull. Vi får göra andra insatser för att få i gång byggmarknaden. Det finns ju i våra kommuner många lokaler som inte används i dag. Jag tycker att också det är ett bekymmer.

Förutom de 20 miljarder kronor som vi har avsatt till kommunerna för att kunna värna deras verksamheter avsätter vi också nästa år 1,3 miljarder extra. Vi har skrivit i budgeten att samlingslokalerna åligger kommunerna som ansvar. Vi skickar med extra pengar för att man skall kunna värna också den verksamheten – tillsammans med mycket annat som kommunerna gör som vi tycker är viktigt.

Arbetsbelastningen på försäkringskassorna

Anf. 61 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag tänkte ta upp en fråga om situationen på landets försäkringskassor. Då vänder jag mig till Maj-Inger Klingvall. Vi har ju fått ett flertal rapporter under åren om den ökade arbetsbelastning som råder och därmed också om det ökade antalet fel i handläggningen av sjukför-

säkringsfrågor och annat. Det finns också väldigt stora skillnader i kvalitet mellan olika områden i landet. Det känner vi till.

Nu är ju situationen den att kassorna har väldigt mycket att jobba med bl.a. inför millennieskiftet, alltså IT-omställningen. Dessutom har vi en stor reform nästa år, pensionsreformen, som skall sjösättas.

Då vill jag fråga statsrådet Klingvall: Hur tänker regeringen ge kassorna möjlighet att möta de här stora arbetsuppgifterna kommande år?

Anf. 62 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s):

Fru talman! Det här har ju varit en viktig fråga i budgetarbetet: att klara resurserna till våra försäkringskassor. Det som är väldigt glädjande är att vi redan för 1998, i tilläggsbudget, och för 1999 lämnar drygt 280 miljoner kronor extra till försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket just för att de skall klara pensionsreformen. Då handlar det om kompetenshöjning. Det handlar om information och sådant. Det handlar förstås också om att använda det här till personalresurser. Det är ju det som behövs när vi skall höja kompetensen.

En del av det här är också ramhöjande för 1999, alltså sådant som blir kvar av de här 280 miljonerna. En del är en engångssumma, men en del är sådant som blir kvar. Sedan gör vi en ny bedömning för år 2000 och ser hur läget är då när det gäller just pensionsreformen.

Sedan får kassorna nästa år 225 miljoner extra. De fick i år 200 miljoner, och nästa år blir det 225 miljoner varav 200 går till försäkringskassorna och 25 till Riksförsäkringsverket. Det här är för att de skall klara uppgifterna.

Anf. 63 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag får tacka för svaret. Jag tycker att det är bra att kassorna nu får mer resurser till sitt arbete. Men det finns också andra saker som påverkar kassornas arbetssituation. Det är detta att vi här i riksdagen återkommande ändrar regelsystemet. Vi ändrar det väldigt ofta. Vi har vid flera tillfällen ändrat regler. Tiden mellan det att beslut fattas i riksdagen och att dessa beslut skall genomföras ute på kassorna har många gånger varit alldeles för kort. Man har inte givit personalen möjlighet till t.ex. kompetenshöjning. Är Maj-Inger Klingvall beredd att se över även den delen?

Anf. 64 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s):

Fru talman! Vi har ju haft en period då vi har genomfört många förändringar på det här området. Men som Marie Engström säkert har noterat är vi nu faktiskt inne i en lugnare fas. Det stora är naturligtvis pensionsreformen. Där ser vi nu till att kassorna och Riksförsäkringsverket får resurser för att klara det här. Sedan har vi några reformer som ligger framför oss. Men de ligger faktiskt också *en bit* framför oss. Vi kommer ju med ett förslag om reformerad förtidspension under nästa år som skall träda i kraft år 2001. Då har vi faktiskt hamnat på andra sidan millennieskiftet.

Anf. 65 LARS GUSTAFSSON (kd):

Fru talman! Jag har noterat finansministerns öppenhet i skattefrågor. Då undrar jag om han är lika öppen i dag för att ge oss besked om när det indirekta kommunala skattestoppet kommer att upphävas.

Frågestund

Anf. 66 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s):

Fru talman! Det är så att vi även för 1999 har ett skattestopp. Därefter finns inget bestämt. Jag menar att vi nu bör använda den närmaste tiden, och kanske en bit in på nästa år, för att mer långsiktigt ta ställning till viktiga frågor som berör kommunernas ekonomi. Dit hör den kommunala skatteutjämningen som jag debatterade för en stund sedan. Dit hör också frågan om skattestoppet. Så jag vill inte i dag uttala någon bestämd uppfattning i den frågan. Det här bör vi gå igenom ordentligt innan det är dags att fatta beslut som gäller år 2000 och framåt.

Arbetslösheten

Anf. 67 MAGNUS JACOBSSON (kd):

Fru talman! Jag kommer att ställa min fråga till Lena Hjelm-Wallén. Jag har i min egenskap av förbundsordförande för Kristdemokratiska ungdomsförbundet jobbat en hel del med arbetslöshetsfrågor. Jag kan konstatera att man även i denna budget säger att i nästa budget kommer åtgärderna. Min fråga är egentligen väldigt enkel: När kommer åtgärder för att få ned arbetslösheten?

Anf. 68 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Det där var en ganska dålig genomläsning av budgeten. Det är också en väldigt dålig beskrivning av det som finns i dag. Jobben kommer nu. På årsbasis har nästan 70 000 nya jobb kommit till, och vi pressar successivt ned arbetslösheten. Det är det som händer och det som skall fortsätta.

Det behövs naturligtvis ytterligare saker politiskt, och det kommer också till nya saker. Men det är inte så att vi väntar på att vid någon tidpunkt hitta åtgärden som för evigt skall bannlysa arbetslösheten. Sådan kolartro har vi inte.

Anf. 69 MAGNUS JACOBSSON (kd):

Fru talman! Också jag kan notera en viss sänkning av arbetslösheten, och det är ju alltid glädjande. Men fortfarande är frågan: När kommer det mer konkreta åtgärder?

Jag vet att regeringen har talat om utbildningar och att man öppnar för att diskutera skatter. Men kommer man även att börja diskutera arbetsrättsförändringar och sådant som gör att det blir fler jobb, framför allt bland småföretagen?

Anf. 70 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Vi har nyss omorganiserat Regeringskansliet så att särskild vikt skall läggas vid tillväxtfrågorna i det nya näringsdepartementet. En av ministrarna, Mona Sahlin, kommer att ha ett särskilt ansvar för småföretagsverksamheten. Jag tror att det kommer att bli mycket lyckosamt.

Man skall dock inte överbetona frågan vad vi skall göra framöver. Det är redan saker gjorda. Vi talar inte om utbildning och kompetens, utan det pågår enormt mycket. Det har aldrig utbildats så många människor som under den här perioden. Kompetenslyftet sker ju här och nu. Vi kan göra mera, men beskriv det inte som att vi skall ta itu med frågorna vid något annat tillfälle. Det hela är redan i gång nu, och det är det viktiga.

Anf. 71 TALMANNEN:

Därmed är denna frågestund avslutad. Jag tackar regeringens företrädare och kammarens ledamöter för er medverkan.

Jag vill också särskilt säga till er som är nya att det alltid är två tre gånger fler som begär ordet än vad som hinns med. Det är alltså ingen skam att inte hinna få ordet första gången, och det är väl värt att försöka igen.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 8 oktober.

3 § Anmälan om kompletteringsval till finansutskottet och skatteutskottet

Talmannen meddelade att Folkpartiet liberalernas riksdagsgrupp under Karin Pilsäters ledighet anmält hennes ersättare Camilla Dahlin-Andersson som suppleant i finansutskottet och skatteutskottet.

Talmannen förklarade vald till

suppleant i finansutskottet

Camilla Dahlin-Andersson (fp)

suppleant i skatteutskottet

Camilla Dahlin-Andersson (fp)

4 § Anmälan om partigruppernas företrädare i talmanskonferensen

Med stöd av 1 kap. 7 § och 7 kap. 12 § första stycket riksdagsordningen hade partigrupperna till talmannen anmält följande personer att utgöra partiernas företrädare i talmanskonferensen:

Sven Hultström (s)
Lars Tobisson (m)
Lars Bäckström (v)
Göran Haggglund (kd)
Agne Hansson (c)
Bo Könberg (fp)
Marianne Samuelsson (mp)

Prot. 1998/99:6
15 oktober

Till suppleanter hade nominerats

Britt Bohlin (s)
Beatrice Ask (m)
Ingrid Burman (v)
Chatrine Pålsson (kd)
Birgitta Carlsson (c)
Kerstin Heinemann (fp)
Gunnar Goude (mp)

Talmannen förklarade de anmälda personerna utsedda till partigrupp-
sföreträdare och suppleanter i talmanskonferensen för tiden till dess nästa
riksmöte skulle börja.

5 § Anmälan om presidier för utskott och EU-nämnd

Talmannen meddelade att till ordförande respektive vice ordförande i
utskotten och EU-nämnden hade valts följande ledamöter:

Konstitutionsutskottet

Per Unckel (m), ordförande
Göran Magnusson (s), vice ordförande

Finansutskottet

Jan Bergqvist (s), ordförande
Mats Odell (kd), vice ordförande

Justitieutskottet

Gun Hellsvik (m), ordförande
Lars-Erik Lövdén (s), vice ordförande

Skatteutskottet

Arne Kjörnsberg (s), ordförande
Bo Lundgren (m), vice ordförande

Lagutskottet

Tanja Linderborg (v), ordförande
Rolf Åbjörnsson (kd), förste vice ordförande
Marianne Carlström (s), andre vice ordförande

Utrikesutskottet
Viola Furubjelke (s), ordförande
Göran Lennmarker (m), vice ordförande

Försvarsutskottet
Henrik Landerholm (m), ordförande
Tone Tingsgård (s), vice ordförande

Socialförsäkringsutskottet
Berit Andnor (s), ordförande
Bo Könberg (fp), vice ordförande

Socialutskottet
Ingrid Burman (v), ordförande
Chris Heister (m), förste vice ordförande
Susanne Eberstein (s), andre vice ordförande

Kulturutskottet
Inger Davidson (kd), ordförande
Åke Gustavsson (s), vice ordförande

Utbildningsutskottet
Jan Björkman (s), ordförande
Britt-Marie Danestig (v), förste vice ordförande
Beatrice Ask (m), andre vice ordförande

Trafikutskottet
Monica Öhman (s), ordförande
Sven Bergström (c), vice ordförande

Miljö- och jordbruksutskottet
Dan Ericsson (kd), ordförande
Sinikka Bohlin (s), vice ordförande

Näringsutskottet
Pär Westerberg (m), ordförande
Barbro Andersson Öhrn (s), vice ordförande

Arbetsmarknadsutskottet
Johnny Ahlqvist (s), ordförande
Hans Andersson (v), förste vice ordförande
Margareta Andersson (c), andre vice ordförande

Bostadsutskottet
Knut Billing (m), ordförande
Lennart Nilsson (s), vice ordförande

EU-nämnden
Sören Lekberg (s), ordförande
Lars Tobisson (m), vice ordförande

Talmannen meddelade att vid sammanträdet *tisdagen den 20 oktober kl. 14.00* skulle företas val till Utrikesnämnden, fullmäktige i Riksbanken m.fl. av riksdagens myndigheter och organ.

7 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och delats ut till kammarens ledamöter:

Europeiska kommissionens årsrapport om konkurrenspolitiken (1997).

Bokslut över kommissionens konkurrenspolitiska arbete samt perspektiv för framtiden. *SEK (98) 636*

8 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

1997/98:182 och 183 till socialutskottet

1997/98:184 till konstitutionsutskottet

1997/98:185 till arbetsmarknadsutskottet

1997/98:186 till finansutskottet

1997/98:188 till lagutskottet

1997/98:189 till socialutskottet

1998/99:1

Utgiftsområde 1 till konstitutionsutskottet

Utgiftsområde 2 och 25–27 till finansutskottet

Utgiftsområde 3 till skatteutskottet

Utgiftsområde 4 till justitieutskottet

Utgiftsområde 5 och 7 till utrikesutskottet

Utgiftsområde 6 till försvarsutskottet

Utgiftsområde 8 och 10–12 till socialförsäkringsutskottet

Utgiftsområde 9 till socialutskottet

Utgiftsområde 13 och 14 till arbetsmarknadsutskottet

Utgiftsområde 15 och 16 till utbildningsutskottet

Utgiftsområde 17 till kulturutskottet

Utgiftsområde 18 bostadsutskottet

Utgiftsområde 19, 21 och 24 till näringsutskottet

Utgiftsområde 20 och 23 till miljö- och jordbruksutskottet

Utgiftsområde 22 till trafikutskottet

Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten till socialförsäkringsutskottet

Propositionen i övrigt till finansutskottet

1998/99:3 och 4 till socialutskottet
1998/99:6 till justitieutskottet
1998/99:7 till skatteutskottet
1998/99:10 till justitieutskottet
1998/99:11 till lagutskottet
1998/99:12 till skatteutskottet
1998/99:14 till finansutskottet
1998/99:15 och 16 till skatteutskottet

Skrivelser

1997/98:187 till finansutskottet
1997/98:190 till trafikutskottet
1998/99:2 till trafikutskottet
1998/99:5 till miljö- och jordbruksutskottet
1998/99:8 till trafikutskottet
1998/99:9 till socialförsäkringsutskottet
1998/99:20 till näringsutskottet

Förslag

1997/98:RR11 till konstitutionsutskottet

Motioner

1998/99:MJ1 till miljö- och jordbruksutskottet
1998/99:L1 till lagutskottet
1998/99:N1–N3 till näringsutskottet
1998/99:Fi1, Fi2 och Fi4 till finansutskottet
1998/99:A1 till arbetsmarknadsutskottet
1998/99:L2 till lagutskottet
1998/99:Ub1 och Ub2 till utbildningsutskottet
1998/99:A2–A10 till arbetsmarknadsutskottet
1998/99:Ju1 till justitieutskottet
1998/99:Sk1 till skatteutskottet
1998/99:Fi3 till finansutskottet
1998/99:Kr1 och Kr2 till kulturutskottet
1998/99:So1–So3 till socialutskottet
1998/99:Ub3 till utbildningsutskottet

9 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställts

14 oktober

1998/99:4 av *Ulla-Britt Hagström* (kd) till statsrådet Ingegerd Wärnersson
Lärarnas arbetssituation

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 20 oktober.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Prot. 1998/99:6
15 oktober

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 13 oktober

1998/99:11 av *Carl Fredrik Graf* (m) till justitieministern
Utvisning av utländska medborgare

den 14 oktober

1998/99:12 av *Gunnel Wallin* (c) till jordbruksministern

Salmonellakontroll av fjäderfä

1998/99:13 av *Ulla-Britt Hagström* (kd) till näringsministern

IT-sektorn som en jämställd arbetsmarknad

1998/99:14 av *Rolf Gunnarsson* (m) till näringsministern

Samordning av Fastighetsverket, Naturvårdsverket och Vasaskog

1998/99:15 av *Dan Ericsson* (kd) till jordbruksministern

Ersättning för skador på skörden

1998/99:16 av *Dan Ericsson* (kd) till utbildningsministern

Stefanskolan i Borensberg

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 20 oktober.

11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att följande skriftliga svar på frågor inkommit

den 14 oktober

1998/99:3 av *Tomas Eneroth* (s) till justitieministern

Cookie-filers offentlighet

1998/99:5 av *Inger René* (m) till justitieministern

Förbudet mot personuppgifter på Internet

15 oktober

1998/99:6 av *Jonas Ringqvist* (v) till statsministern

MAI-avtalet

1998/99:7 av *Jonas Ringqvist* (v) till statsministern

Riksdagens delaktighet i utformandet av MAI-avtalet

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 20 oktober.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Barbro Nordström

1 § Frågestund.....	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
<i>Skatten på arbete</i>	<i>1</i>
Anf. 2 LENNART DALÉUS (c)	1
Anf. 3 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	1
Anf. 4 LENNART DALÉUS (c)	2
Anf. 5 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	2
Anf. 6 LENNART DALÉUS (c)	2
Anf. 7 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	3
<i>Försvarsindustrin</i>	<i>3</i>
Anf. 8 DAN ERICSSON (kd)	3
Anf. 9 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s).....	3
Anf. 10 DAN ERICSSON (kd)	3
Anf. 11 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s).....	4
<i>Det nya pensionssystemet</i>	<i>4</i>
Anf. 12 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	4
Anf. 13 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s).....	4
Anf. 14 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	4
Anf. 15 Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s).....	5
<i>MAI-avtalet.....</i>	<i>5</i>
Anf. 16 JONAS RINGQVIST (v)	5
Anf. 17 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s).....	5
<i>Utvecklingen i Kosovo</i>	<i>6</i>
Anf. 18 MARIANNE JÖNSSON (s).....	6
Anf. 19 Statsrådet PIERRE SCHORI (s).....	6
<i>Stimulansbidrag för hemlösa</i>	<i>6</i>
Anf. 20 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	6
Anf. 21 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	7
Anf. 22 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	7
Anf. 23 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	7
<i>Skatteutjämningsystemet</i>	<i>7</i>
Anf. 24 FREDRIK REINFELDT (m)	7
Anf. 25 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	8
Anf. 26 FREDRIK REINFELDT (m)	8
Anf. 27 Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	8
<i>Rätten att sända sportevenemang.....</i>	<i>9</i>
Anf. 28 BIRGITTA SELLÉN (c).....	9
Anf. 29 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	9
Anf. 30 BIRGITTA SELLÉN (c).....	9
<i>Öresundsregionen.....</i>	<i>9</i>
Anf. 31 MARIE GRANLUND (s)	9
Anf. 32 Statsrådet LEIF PAGROTSKY (s).....	10
Anf. 33 MARIE GRANLUND (s)	10
<i>Den privata tjänstesektorn.....</i>	<i>10</i>
Anf. 34 GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	10

Anf. 35	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	11
Anf. 36	GÖRAN HÄGGLUND (kd)	11
Anf. 37	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	11
Anf. 38	GÖRAN HÄGGLUND (kd)	12
<i>Skattereformen</i>		12
Anf. 39	LARS BÄCKSTRÖM (v)	12
Anf. 40	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	12
Anf. 41	LARS BÄCKSTRÖM (v)	12
Anf. 42	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	13
Anf. 43	LARS BÄCKSTRÖM (v)	13
Anf. 44	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	13
<i>Situationen i de svenska fängelserna</i>		13
Anf. 45	JOHAN PEHRSON (fp)	13
Anf. 46	Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	13
<i>Mänskliga rättigheter i Ryssland</i>		14
Anf. 47	PER LAGER (mp)	14
Anf. 48	Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	14
Anf. 49	PER LAGER (mp)	14
Anf. 50	Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	14
<i>Kommunismen</i>		14
Anf. 51	HENRIK S JÄRREL (m)	14
Anf. 52	Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	15
Anf. 53	HENRIK S JÄRREL (m)	15
Anf. 54	Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	15
<i>Ersättning för utvecklingsstördas arbete</i>		15
Anf. 55	SIV HOLMA (v)	15
Anf. 56	Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s)	16
<i>Bidrag till samlingslokaler</i>		16
Anf. 57	SVEN BERGSTRÖM (c)	16
Anf. 58	Statsrådet ULRICA MESSING (s)	16
Anf. 59	SVEN BERGSTRÖM (c)	17
Anf. 60	Statsrådet ULRICA MESSING (s)	17
<i>Arbetsbelastningen på försäkringskassorna</i>		17
Anf. 61	MARIE ENGSTRÖM (v)	17
Anf. 62	Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s)	18
Anf. 63	MARIE ENGSTRÖM (v)	18
Anf. 64	Statsrådet MAJ-INGER KLINGVALL (s)	18
<i>Skattestopp för kommunerna</i>		19
Anf. 65	LARS GUSTAFSSON (kd)	19
Anf. 66	Finansminister ERIK ÅSBRINK (s)	19
<i>Arbetslösheten</i>		19
Anf. 67	MAGNUS JACOBSSON (kd)	19
Anf. 68	Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	19
Anf. 69	MAGNUS JACOBSSON (kd)	19
Anf. 70	Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	20
Anf. 71	TALMANNEN	20
2 § Justering av protokoll		20

3 § Anmälan om kompletteringsval till finansutskottet och skatteutskottet	20
4 § Anmälan om partigruppernas företrädare i talmanskonferensen	20
5 § Anmälan om presidier för utskott och EU-nämnd	21
6 § Meddelande om val till riksdagens olika myndigheter och organ	23
7 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	23
8 § Hänvisning av ärenden till utskott	23
9 § Anmälan om interpellation	24
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	25
11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	25
12 § Kammaren åtskildes kl. 15.08.....	26

Prot. 1998/99:6
15 oktober
